

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

GR-3

12a Etapa : COLL DE PAL – TOSA D'ALP – HOTEL ALP
PLANS DE MANRIC – COLL DE ROCA CASTELLANA – ALP

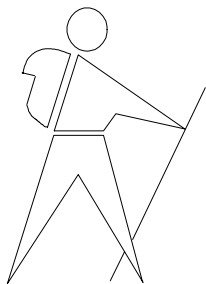
13 de maig de 2012

HORARI PREVIST

Sortida de la Plaça de l'Estació de Vilanova i la Geltrú.	6 h
Guardiola de Berguedà. Esmorzar.	8 h
Sortida cap al Coll de Pal.	8 h 30 min
Coll de Pal. Inici de l'etapa.	9 h 30 min
Cap del Serrat Gran. Reagrupament.	10 h 20 min 10 h 30 min
Tosa d'Alp. Reagrupament.	11 h 10 min 11 h 20 min
GR-150. Reagrupament.	12 h 20 min 12 h 30 min
Plans de Manric. Reagrupament.	13 h 30 min 13 h 40 min
Alp. Final d'etapa; dinar.	14 h 30 min
Sortida cap a Vilanova i la Geltrú.	16 h 30 min
Vilanova i la Geltrú.	19 h

Notes.-

- ** Esmorzarem a Guardiola de Berguedà. Aquesta etapa no s'ha anat a preparar per la qual cosa els horaris només són aproximats. **En previsió d'un possible retard cal que us porteu el dinar.**
- ** Tingueu en compte que l'organització sempre **pot modificar aquesta previsió** d'horari en funció de com es vagi desenvolupant l'etapa (**Condicions meteorològiques**, retards o avançaments imprevistos, etc).
- ** Si us plau, sigueu puntuals, respecte els reagrupaments i **vigileu que hi sigui tothom**. Intenteu seguir els horaris previstos, és a dir, **no correu ni aneu massa LENTS !!**
- ** **Atenció:** El mòbil de la Secció de Senders és **680102567**. Per a qualsevol comunicació amb la Secció el dissabte abans de l'excursió o el mateix diumenge (mitja hora abans de la sortida) **utilitzeu només** aquest telèfon.
- ** Els vocals coordinadors de la sortida són **Isidre Poch i Ramon Casas**. En tot moment cal respectar les seves indicacions.

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

GR-3

12a Etapa : COLL DE PAL – TOSA D'ALP – HOTEL ALP
PLANS DE MANRIC – COLL DE ROCA CASTELLANA – ALP

13 de maig de 2012

DESCRIPCIÓ DE L'ETAPA I NOTES ESPECÍFIQUES

Des del Coll de Pal, el GR-3 baixa juntament amb el GR-150 i el GR-4 cap a Alp; segons la guia són 14,2 km amb un desnivell de 930 m.

Per tal de fer més interessant el recorregut s'ha pensat no baixar directament a Alp i fer abans l'ascensió a la Tosa d'Alp seguint el GR-150-1. Segons la guia, des del coll són 4,8 km amb un desnivell de 420 m.

Des de la Tosa no retornarem al Coll de Pal; baixarem directament pel Camí de les Mines per anar a trobar el GR-3 una mica més avall del Coll de la Mola. Cal tenir en compte, doncs, que aquest tram no està senyalitzat com a GR.

Tot seguit hi ha la còpia literal de la descripció que hi ha a la topoguia del GR-151-1 de l'ascensió des del Coll de Pal a la Tosa d'Alp.

També hi ha la còpia de la descripció de l'etapa Alp – Coll de Pal del GR-150; aquesta és en sentit contrari a la nostra marxa.

Aquesta etapa no s'ha preparat prèviament. Cal vigilar i sobretot fer cas de les persones que coordinen la sortida.

Còpia literal de la descripció de la Topoguia del GR-150-1

Horari Parcial	Horari Total	Distància (km)
0:00	0:00	0,000

Coll de Pal (2.105 m). Punt de confluència amb el GR-4 i el GR-150. Des de la carretera es puja en direcció oest-nord-oest, per prat alpí tot seguint una traça de camí que en algunes zones és poc marcada pel pas del bestiar i que poc a poc va guanyant alçada.

0:20 0:20 1,100

Coma Floriu (2.190 m). És un ampli mirador sobre la part nord del Berguedà. Es deixa un camí a l'esquerra que davalla cap al refugi de Rebost i se segueix en direcció nord-est en fort pendent tot fent ziga-zagues entre pedres i herbei; a més dels senyals de pintura hi ha fites (pilonets de pedres) que ajuden a cercar el camí més adient.

0:30 0:50 2,700

Cap del Serrat Gran (2.386 m). Un cop assolit aquest lloc s'inicia una petita sifonada per la collada Baixa, al davant es retalla el cim de la Tosa d'Alp i el refugi Niu d'Àliga; després de passar per entre unes roques, el GR continua per la carena.

0:40 1:30 4,800

Tosa d'Alp (2.536 m). També s'anomena Pedró dels Quatre Batlles perquè hi conflueixen els termes municipals de Bagà, Alp, Das i Úrus. Refugi del Niu d'Àliga. Hi ha un repetidor de TV. Es gaudeix d'una magnífica panoràmica sobre el Moixeró, Cadí, serra d'Ensija, Pedraforca, Port de Comte, ...

Baixant de la Tosa d'Alp pel Camí de les Mines possiblement enllaçarem amb el GR en el collet que hi ha al **punt quilomètric 8,975**.

Còpia literal de la descripció de la Topoguia del GR-150

Horari Parcial	Horari Total	Distància (km)
0:00	0:00	0,000

Alp (1.180 m). Ajuntament. El GR-150 i el GR-4 segueixen el mateix itinerari fins al coll de Pal. Des de la porta de l'Ajuntament se segueix per la mateix avinguda en direcció sud, tot pujant, la qual al cap de poc, passa a ser la carretera GI-400 (Alp – Collada de Toses per la Masella).

0:15 0:15 0,935

Bifurcació. Es deixa la carretera, es pren una pista a l'esquerra i es travessa un antic abocador d'Alp.

0:05 0:20 1,145

Torrent de les Deveses (1.260 m). Després de creuar el torrent la pista esdevé camí que fent un àmplia llaçada puja a un petit llom.

0:10 0:30 1,745

Bifurcació. Es deixa el camí que es portava per prendre a la dreta un camí menys marcat; a l'esquerra, a l'altra costat de la vall del riu Alp, es veu la carretera de la Molina a Alp i la de Puigcerdà a la collada de Toses, així com la via del tren.

0:09 0:39 2,195

Carena. El GR va per la dreta de la carena tot pujant; el camí és poc marcat ja que va entre prats. El GR puja per un camí amb la Roca Castellana a la dreta.

0:06 0:45 2,420

Coll de la Roca Castellana (1.360 m). El petit turó de la Roca Castellana queda a la dreta. En arribar a un collet es deixa a l'esquerra una pista que baixa i tot seguit s'arriba a una pista que cap a la dreta va a parar a la carretera d'Alp a la collada de Toses per la Molina i la Masella. El GR segueix per aquesta pista cap a l'esquerra.

0:08 0:53 2,750

Bifurcació. En la confluència amb un torrent es deixa la pista i s'agafa un camí a la dreta que puja per dins del bosc.

0:27 1:20 4,100

Plans de Manric (1.450 m). Es tracta d'unes clarianes entre bosc, es segueix pel mateix tot camí tot pujant per un bosc de pi roig esplèndid.

0:10 1:30 4,640

Bifurcació. Es troba una carretera que prové de la carretera d'Alp a la collada de Toses. Fa una corba pronunciada, que es deixa a l'esquerra i se segueix pujant per un camí a la dreta de la carretera, a prop d'una línia de conducció elèctrica.

0:10 1:40 5,295

Carretera. És la mateixa que s'ha trobat abans; se surt del bosc, es travessa la carretera i es continua pujant per un camí altre cop per dins del bosc.

0:05 1:45 5,495

Carretera GI-400 (Alp – Collada de Toses). Se segueix la carretera a l'esquerra, a la dreta queda una cruïlla de carreteres amb uns blocs d'aparcaments.

0:07 1:52 5,895

Hotel Alp (1.620 m). Situat a l'estació d'esquí de la Masella, queda a l'esquerra de la carretera que se segueix.

0:04 1:56 6,195

Bifurcació. Es deixa la carretera i es pren una pista a la dreta que puja fort cap a les instal·lacions d'esquí de la Masella.

0:24 2:20 7,145

Bifurcació. Es deixa una pista a la dreta. Hi ha un rètol que diu direcció Pla de Masella.

0:15 2:35 7,875

Bifurcació. Es deixa una pista a la dreta. La pista continua per dins d'un bonic bosc de pins i avets tot pujant fort en direcció sud. La pista puja tot fent un ampli semicercle a l'entorn d'una plana entre instal·lacions de telecadires. Es passa per un tancat de fusta amb una portalada per la qual passa el GR i es deixa una pista a la dreta; es continua per la mateixa pista.

0:25 3:00 8,975

Collet. Es pot gaudir d'una gran panoràmica sobre la Cerdanya; és el final de diversos telecadires de les instal·lacions de la Masella. Es continua per la mateixa pista que se seguia.

0:15 3:15 9,785

Coll de la Mola (1.980 m). Es deixa una pista a l'esquerra i es continua per la mateixa pista que se seguia; des d'aquest punt les panoràmiques s'amplien sensiblement cap a l'oest sobre la Cerdanya amb la població de Puigcerdà al fons. La pista va seguint el vessant de la Tosa d'Alp en suau pujada.

0:25 3:40 10,905

Telecadira. La pista passa per sota del telecadira de la Molina a la Tosa d'Alp. Bella vista a l'esquerra del Puigllançada, la carena de la Coma Armada i la Collada de Toses.

0:15 3:55 11,395

Font Gran. Queda a la dreta de la pista, A l'esquerra, i a un nivell molt més baix, es veuen les instal·lacions de l'estació de la Molina. Es deixa una pista a la dreta que puja molt fort.

0:25 4:20 12,840

Bifurcació. Es deixa la pista que se seguia, que en aquest punt esdevé carretera que segueix cap al coll de Pal, i es pren un camí a l'esquerra que davalla entre prats. Després de travessar el torrent de la Comabella i el torrent del coll de Pal s'arriba a la base d'un telesquí, al fons de la vall, i se segueix un corriol que puja per l'esquerra del torrent del coll de Pal en direcció sud.

0:30 4:50 14,240

Coll de Pal (2.105 m). Carretera BV-4024 (Bagà – Coll de Pal). El GR surt de la conca del riu Segre; a l'esquerra el Puigllançada, a la dreta la Tosa d'Alp, al nord el Puigmal, Font Romeu, la carena pirinenca, al sud el Pedraforca, la serra del Verd ... La visió és extraordinària. Punt d'inici/final de la variant GR-150-1, que per la dreta, oest, puja a la Tosa tot iniciant la travessia de la serra del Moixeró i la del Cadí.

SERRA DEL MOIXERÓ

La Serra de Moixeró és una serra del nord de Catalunya, al límit de les comarques de la Baixa Cerdanya (Bellver, Riu de Pendís, Grus) i el Berguedà (Gréixer), als Pirineus Orientals. Tot i que forma part d'un massís o serra separada de la Serra del Cadí se sol confondre o atribuir el nom de Cadí fins a la Serra de Moixeró, la Tosa d'Alp i el Pedraforca. Fins i tot el túnel que travessa el Moixeró, salvant així la collada de Toses, es anomena túnel del Cadí. El 1984 fou inaugurat el túnel del Cadí, pas subterrani de carretera que travessa el massís pel sector del serrat de la Miquela.

La totalitat del Moixeró forma part del Parc Natural del Cadí-Moixeró, juntament amb la Serra del Cadí, el massís del Pedraforca i gran part de la Tosa d'Alp i el Puigllançada.

Pel seu caràcter més antic (paleozoic i ja format en el plegament hercinià) respecte al Cadí, constitueix en aquest sector el començament dels Pirineus axials a partir del coll de Pendís (1.760 m altura), continuat per la Tosa d'Alp i el Puigllançada fins enllà de la collada de Toses. Forma la divisòria entre les conques del Segre i del Llobregat. Els nuclis orogràfics més destacats són el turó de Pratagré (2.012 m alt), el Moixeró (2.078 m) i el pla del Moixeró (2.063 m), les Penyes Altes de Moixeró (2.276 m), el serrat de la Miquela (2.161 m), les Soquetes (2.181 m) i el coll de Jou (2.000 m), on arriben els estreps de la Tosa. El vessant cerdà davalla gradualment cap a la plana herciniana de la Cerdanya per torrenteres que obren el camí.

El vessant del Berguedà, drenat pel riu de Gréixer, afluent del Bastareny, i que talla conseqüentment l'estructura, presenta línies de replans paral·lels a la carena. La pedra de Gréixer, riolites efusives bigarrades, és un cas isolat; dominen les calcàries devonianes als cims i els esquists carbonífers al voltant i vers l'est. La vegetació és de pi roig o avet, amb rodals de faig, fins a uns 1.800 metres, on comença el pi negre, i a partir dels 2.000 metres prats o roques blanquinoses, segons la forma de l'alteració atmosfèrica per formar sòls.

ALP

El municipi comprèn el poble d'Alp, cap del terme, a més de les estacions d'esquí de la Molina i de Masella, totes dues amb sengles urbanitzacions. Antigament hi havia alguns altres nuclis menors, avui despoblats, com Saltèguet, Ovella, Comadovella i Sagramorta.

El poble d'Alp, és situat al raiguer de la muntanya (1.158 m), a l'extrem nord-oest del terme i a l'esquerra del riu del seu nom. L'església parroquial de Sant Pere és d'origen romànic, però molt modificada; en aquest temple, de paraments robusts, s'ha descobert un mural dibuixat a la paret nord del presbiteri, que representa sant Cristòfol. El temple va ser usat com a castell al segle XII. Alp ha estat, després de Puigcerdà, la primera població de la Cerdanya que ha tingut un creixement residencial, amb xalets i apartaments per a estiu i residència a l'hivern per als afeccionats als esports de neu.

Alp és documentat ja com a parròquia en l'acta de consagració de la catedral d'Urgell (Albi). Cap al 863-64 s'hi deturà el monjo Eudald de Conques, acompanyat del comte Salomó de Cerdanya, amb

les relíquies de sant Vicenç, diaca d'Osca, que a la primeria del segle IV fou martiritzat a València, relíquies que eren traslladades de Saragossa a Castres. Sembla que Alp formà part de la baronia d'Urtx, que posseïren els vescomtes de Cerdanya i després els de Castellbò i també els Urtx, anomenats vescomtes d'Urtx al traspàs del segle XI al XII.

El 1316 el rei adquirí de Ramon d'Urtx la major part del terme d'Alp. La que pertanyia als vescomtes de Castellbò fou donada el 1346 per Ricard Bernat de Foix a Sicard de Llordat. La part del rei, en la qual hi havia compresos els llocs de Saltèguet, Ovella i Sagramorta, va ser venuda per Pere III el 1368 a Jaume de Pallars, senyor de Mataplana, el qual el 1373 la vengué a Joan de Lussana o de Laçana i finalment l'hereu i germà d'aquest, Pere, el 1393 la va vendre a la vila de Puigcerdà. D'aquesta manera, Alp es convertí en lloc reial, de la vegueria de Puigcerdà.

La Molina i Masella

L'estació d'hivern de la Molina és situada a la sortida del túnel del Caragol, sota la collada de Toses, a la capçalera del riu d'Alp, dit ací riera de la Molina. A la collada de Toses hi havia l'antic Hostal de la Molina, documentat almenys des de la segona meitat del segle XVIII. El 1909 s'hi hostatjaren uns novells esquiadors del Centre Excursionista de Catalunya (com que encara no hi arribava el tren, vingueren en carruatge des de Ribes de Freser). Aquesta excursió és a l'origen del modern barri i estació hivernal de la Molina. El 1911 s'hi celebrà la primera competició oficial d'esquí, dins el Tercer Concurs Català i Setmana Esportiva de Ribes de Freser, i l'any següent, en la primera internacional s'atorgaren les copes d'Alfons XIII i del president de la República Francesa.

El 1925, el Centre Excursionista de Catalunya hi inaugurà el seu Xalet de la Molina, construït a mig aire del serrat del Sitjar, al camí del turó de la Perdiu, al lloc on hi havia l'inacabat Porxo Nou del Sitjar. Els anys següents s'anaren esglaonant diverses construccions: la capella de la Mare de Déu

de Montserrat (1926), d'estil neoromànic, el garatge, un guardaesquí (1929), l'Hotel de Pere Adserà (1936) i l'ampliació del Xalet (1948). Els xalets particulars, la capella de la Mare de Déu de les Neus a Supermolina, hotels i refugis d'entitats excursionistes i d'esquí s'anaren esglaonant per la muntanya en tres zones principals: la de l'Estació i el Sitjar, la del Xalet del Centre i la de Supermolina o de Font Canaleta, unides per la carretera de l'Estació. El 1969 ja era oberta la nova carretera des de la collada de Toses per la baga sota el pla d'Anyella, pel Coll Sisè i pel túnel de l'Estandard per a enllaçar amb la de Supermolina.

El primer telesquí es construí a Font Canaleta l'hivern del 1942; el seguí el telecadira del Xalet del CEC al turó de la Perdiu i els altres successivament pels vessants de Puigllançada i de la Tosa d'Alp. Entre el 1976 i el 1977 s'inicià una nova fase d'expansió esportiva amb un seguit de millores, com el nou estadi de competició a la pista de la Comella, i posteriorment es reorganitzà la xarxa de telecadires i telesquís. La temporada d'hivern 1999-2000 s'inaugurà un remuntador que uneix les estacions de la Molina i de Masella.

L'estació d'hivern de Masella, sorgí gràcies a la recerca de noves pistes d'esquí. Va ser inaugurada pel desembre del 1967. Posteriorment hom hi ha afegit noves instal·lacions mecàniques d'accés i pistes amb diversos graus de dificultat des del pla de Masella (1.600 m) fins al cim de la Tosa (2.536 m). Un sector de les pistes és dins el terme de Das (els Còms i Coma Oriola), bé que connectat des del cap del Bosc amb la xarxa general de telesquís i amb el pla de Masella per una carretera.

BIBLIOGRAFIA

- ** Topoguia del GR-150 (Circular Cadí – Moixerò)
- ** Institut cartogràfic de Catalunya
<http://www.icc.cat/>
- ** Enciclopèdia Catalana
<http://www.enciclopedia.cat/>

Agustí Poch, maig 2012

